

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПРЕСЛАВ“

Адрес: гр. Велики Преслав, ПК 9850, ул. „Симеон Велики“ № 10, тел. 0538/42106, email: dgs.preslav@dpshumen.bg

ОДОБРИЛ: . . .
ДИРЕКТОР НА ТП ДГС „ПРЕСЛАВ“
ИНЖ. . . . .

Дата: 29.01.2025г.

АНАЛИЗ

на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги през 2024 г. на територията на ТП „ДГС Преслав“

I. Увод

На територията на ТП ДГС „Преслав“ основен вид дейност през 2024 година се явява дърводобива. На второ място е заложено изпълнението на лесокултурните дейности. В по-малък процент от дейността е засегнато добива на недървесни горски продукти (НДГП) и се ограничава само в събирането на такси за добив на билки, гъби, пчелини и паща. В ловностопанско отношение половината от площта се стопанисва от ловните дружинки разпределени в две ловни сдружения.

II. Анализ на негативните въздействия

При извършване на горско и ловностопанските дейности и мероприятия съществува предпоставка за създаване на различни типове негативни външни ефекти. Тези типове по принцип могат да се в две групи:

• Негативни екологични ефекти:

- При планиране на горскостопанските дейности, стремежа на ТП ДГС „Преслав“ е да се сведат до минимум негативните екологични ефекти чрез добре разработени системи за управление, спазване на режимите за стопанисване на ГВКС и наличните хабитати, чрез опазване на елементите на средата.

- През 2024г. на територията на стопанството няма констатирани замърсявания, унищожаване на организми и/или екосистеми.

- Не е допуснато увеличаване площта в стопанството заета от инвазивни видове. При извършеното през 2024г. залесяване в отд. 109 „л” върху площ от 10 дка. не са използвани инвазивни видове, а използван жълд цер, като е увеличена площта залесена с местни видове.

- Стремежа на стопанството е да не се получават големи отворени пространства.

- При възникване на пожари борбата започва веднага – още с подаване на сигнала, и към момента няма пострадали територии от пожари.

• Негативни социални ефекти:

- Негативно въздействие върху пътната инфраструктура.

Мерките за превенция прилагани от ТП ДГС „Преслав“ са: Ограничаване на движението на товарни МПС при преовлажнени пътища и стремеж за своевременно възстановяване на повредени участъци.

III. Анализ на положителните въздействия

Разнообразието на релефа на ТП ДГС „Преслав”, почвените характеристики, и климата обуславят богатото и значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са много ценни както в икономически така и в екологичен и социален аспект. Те поддържат богат растителен и животински свят и имат важна водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

За постигане на положителни въздействия през 2024 година на територията на ТП ДГС „Преслав“ се извършиха следните горскостопански дейности:

1. Възобновяване:

- Залесяване - 10 дка. (извършени с местни дървесни видове);
- Почвоподготовка – 10 дка.
- Попълване на култури – 1 дка.
- Отглеждане на горски култури – 16 дка.
- Семесъбиране – 200 кг. жълд цер;

2. Стопанисване:

- Подпомагане на естественото възобновяване (ПЕВ) - 495 дка.
- Маркиране на ЛФ 2025 г. – 28 180 м³ стояща маса.

3. Дърводобив:

- Дърводобив - добити са 21 193 пл. м³ стояща маса, реализиране са – 20 914 пл.м³, от тях: 6 328 пр. м³ дървесина за местно население (1 036 бр. домакинства).

4. Ловностопански мероприятия и странични ползвания:

- Ловностопански мероприятия – подхранване на дивеча, сеитба и поддръжка на дивечовите ниви и БТС.

- Недървесни горски продукти – през 2024г. са издадени 7 бр. разрешителни билки от диворастящи лечебни растения общо за: стрък коприва – 2 000 кг; стрък ветрогон – 600 кг; стрък мащерка – 2000кг; корен коприва – 200 кг; корен репей – 100кг; корен глухарче – 200 кг; цвят глог – 3000 кг; цвят липа – 5700 кг; цвят бяз – 2000 кг; листа обикновен глог – 1000 кг; листа бяла черница – 100 кг; листа леска – 100 кг; листа смрадлика – 100 кг; листа липа – 2500 кг; листа коприва – 10000 кг; плодове – черен бяз – 1000 кг; плодове шишка – 1000кг; - плодове глог – 1000 кг.

- Издадени през 2024г. - 140 бр. разрешителни добив на трюфели от ТП ДГС „Преслав”, съгласно регистъра на стопанството.

- През изминалата 2024г. са устроени 12 бр. постоянни пчелини.

- Дарени и продадени са общо – 140 бр.коледни елхи, от които 22 бр. дарени за детски градини и училища в община Велики Преслав.

- Добити – 525 кг. пчелен мед.

- Дарени дърва на читалища, църкви, манастири, мюфтийски настоятелства – 6 м3 през м. декември 2024г. и 27 м3 през м. януари 2025г.

5. Лесозащита и противопожарни мероприятия:

- Защита на горските територии

През годината са подадени - 37 бр. сигнални листи, относно санитарното състояние на горите и са предприети съответните мерки по тях. По предписания на РДГ – Шумен са изведени санитарни и принудителни сечи в отдели: 166 „н”; 165 „з”; 231 „б1”; 254 „г”; 254 „е”; 254 „ж”; 254 „з”; 254 „и”; 254 „н”.

Извършен е мониторинг на иглолистните култури за степента на увреждане от съхнене.

- Противопожарни мероприятия

Извършена е направа и поддръжка на 10201 л.м. минерализовани ивици и 6060 л.м. лесокултурни прегради;

През 2023г. няма възникнали горски пожари в държавните горски територии, стопансвани от ТП ДГС „Преслав”;

6. Охрана на горите - Съставени общо 16 бр. констативни протокола, 8 бр. акта на нарушители в т.ч. по ЗГ – 8 бр.

Общо извършените през 2024г. проверки по охрана на горите са 1187 бр. Конфискувани са – 10 кг. цвят липа; 10 пр. м3 дърва; мотики – 2 бр.

7. Промепно предназначение на горски територии – Със Заповед № 1/17.01.2024г. на Басейнова дирекция е определена СОЗ в местност „Ачмънлък”, с. Сушина, общ. Върбица;

Горскостопанските мероприятия отнасящи се до дърводобив са залегнали в различни процедури и се извършват от външни изпълнители и със собствени бригади. За намаляване на отрицателните външни социални и екологични ефекти в договорите с фирмите извършващи дърводобив на територията дървесина, така че да не се възпрепятстват други дейности като сватбуване на дивеча, опазване на токовнища и добив на недървесни продукти. Сроковете са съобразени със ЗЛОД и определени по видове дивеч за всяко едно насаждение по обекти.

Охраната на горите, лесозащитните и противопожарните мероприятия се осъществява със служители на стопанството, а лесокултурните мероприятия чрез възлагане на външни изпълнители (отгледни сечи и подпомагане естественото възобновяване) и от временни сезонни работници (почвоподготовка, залесяване, семейбиране, маркиране).

Всички горскостопански мероприятия, които се извършват на територията на стопанството са залегнали в различните процедури и ГСП. Те са проектирани съгласно националното законодателство и изискванията на националния стандарт за горкасертификация, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните негативни екологични и социални въздействия.

При изпълнение на горскостопанските мероприятия в ТГП ДГС „Преслав” може да посочи следните примери за позитивни екологични и социални ефекти:

- ✓ Горите във вододайните зони се стопанисват така, че да осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.
- ✓ Горите се стопанисват по подходящ начин с цел осигуряване и поддържане на генетичното и биологично разнообразие от видове.
- ✓ Местообитанията се запазват, като в увредените площи от биотични и абиотични фактори се предприемат мерки за залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.
- ✓ При залесяване се използват само местни видове, като семената се добиват от семепроизводствените насаждения на стопанството.
- ✓ Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охрана на горските територии.
- ✓ Задоволява в максимална степен нуждите от дървесина, лов и събирането на НДГТ на местните общности.
- ✓ Стопанството осигурява достъп до гората за рекреция и туризъм на населението.
- ✓ Съществуващите горски пътища, чешми и др. се поддържат в добро състояние за осигуряване на по добър достъп с цел туризъм и почивка.

- ✓ Редовно се осъществяват съвместни дейности във връзка с честванията на седмица на гората с деца от детски градини и училища, съвместно с общината се провеждат кампании по почистване на горските територии.
- ✓ Провеждат се ученически практики и уроци на открито;
- ✓ Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.
- ✓ Осигурява се информация на заинтересованите страни.
- ✓ Подпомагат се местните общности в критични ситуации като гасене на пожари, разчистване на пътища и други.
- ✓ Извършват се дарения на манастири, църковни и мюфтийски настоятелства.
- ✓ Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане до минимум на почвената ерозия.
- ✓ В насажденията с изведени сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина.

Анализът от извършеното наблюдение до момента показва, че горите на територията на ТП ДГС „Преслав“ са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях.

Резултатите от лесопатологичните обследвания се изпращат в Лесозащитна станция - Варна. Подадените сигнални листи се въвеждат своевременно в модул „Лесозащита в информационната система на ИАГ – system.iag

Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовете за предварителна идентификация на ключови елементи са дадени препоръки, които се спазват.

Проведените лесокulturни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи върху подраства са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са съвсем незначителни.

Въпреки трудната стопанска година и срив на пара на дървесина в страната ТП ДГС „Преслав“ показва положителните резултати в анализа и приключва годината с положителна оценка на ефективността и продуктивността на стопанството.

чл.59 г. 33лд

Изготвил: .....

инж. [Signature] – Зам. директор при ТП „ДГС Преслав“

01.09.2025г

Дата: 29.01.2025г.